

Dikta ettirmek ve meşveret

İnsan olan insanın, insanlık adına ve kendi adına her konuda bir fikri vardır.

Bu fikir ve düşünce ise fitrîdir. Yalnız hayvanlar fikir ve düşünce noktasından eksiktirler... Fikirleri, düşünceleri yoktur.

Yine insan olan ve de mü'min olan kişilerin de İslâmiyet, Kur'ân, iman ve her türlü İslâmî hizmetlerde ve konularda fikirleri, düşünceleri ve reyleri vardır.

Ve yalnız hayvanlar kendi aralarında istişare ve meşveretle iş yapmazlar... Bilâkis her işi kendi namlarına kendilerine yaparak, yalnızca kendi menfaatleri için bozabilirler, bozarlar... İlla ki ne oldukları belli olsun ve anlaşılın... Fitrî donanımlarının gereklerini yerine getirirler ve mesul de değildirler... Çünkü hayvandırlar...

“Onların her işleri istişare iledir...” ve “Onlar kendi aralarında istişare ederler..” mealindeki âyetle gelen emirlerin muhatabı ise yalnız ve yalnız imanlı, mü'min, muvahhid insanlardır... Bu insanların en birinci vazifeleri Allah'a iman olduğu gibi, ikinci vazifeleri ise iyilikleri yapmak ve kötülüklerden kaçmaktır...

O zaman her işin yapılmasında bir hak, hukuk ve esas olduğuna göre iman, Kur'ân, İslâmiyet hizmetinin de yapılmasında, uygulamasında, ilân ve neşrinde de bir hak, hukuk ve düsturlar, prensipler, kurallar zinciri vardır...

İnsanî, imanî hak ve hukuk noktalarının hizmet-i imaniye ve Kur'âniye'de bulunanlar açısından en önemli unsur ve düstur ise yapılacak işlerin istişare ile meşveret ile, görüşerek konuşarak yapılabilmesidir...

Ve bu istişare ve meşveret düsturları, kuralları ve prensipleri arasında ve uygulamalarında ise “dikte ettirmek” ve hiç kimseye sormadan, tartmadan, biçmeden, konuşmadan, görüşmeden “bu böyledir...” veya “böyle olacak” gibi beylik lâf-ı güzâfların arkasının gelmesini ve yapılmasını istemek ise yukarıda paylaştığımız insanî ve imanî literatürdeki meşveret ve istişare kalıplarına, emirlerine ve kurallarına uymamaktadır ve taban tabana zıttır...

Velhasıl her işimizde meşveret, istişare asıl olduğu gibi, meşveretin ve istişarenin de gereklerini, neticelerini tatbik etmek ve yerine getirmekte esasın esasıdır...

Rifat OKYAY 07 Nisan 2017, Cuma rifatokyay@hotmail.com